GAL

DOSSIER DE PRESENTACIÓN

A certificación de calidade para destinos arqueolóxicos

Que é ARQUEO, que avalía, como se certifica e que gaña un sitio ou un territorio ao obter o selo.

NOVEMBRO 2026

UN PROXECTO DE Observer® TurismoCientífico

O patrimonio arqueolóxico ten protección legal e ten selos turísticos. ARQUEO une as dúas cousas: o rigor arqueolóxico e a calidade da visita, nun mesmo estándar.

Os selos de calidade turística non avalían o valor arqueolóxico nin o estado de conservación dun sitio. A protección legal garante que un ben se conserva, pero non di nada de como se interpreta nin de como se visita. ARQUEO nace para cubrir ese espazo intermedio, apoiándose en máis dunha década de experiencia de Observer® certificando destinos: un estándar público, con auditoría independente, que un sitio ou un territorio pode mostrar e que un visitante pode comprobar.

4

eixos de avaliación: valor, interpretación, conservación e experiencia de visita

3

niveis ordenados, Certificado, Prata e Ouro, cun ciclo de renovación de tres anos

250+

destinos certificados por Observer® desde hai máis dunha década

01

Que é ARQUEO

A certificación de calidade arqueolóxica de Observer®. Avalía, cun método público e verificable, se un xacemento ou un territorio arqueolóxico está **ben conservado**, **ben interpretado** e **ben xestionado para a visita**, e se o seu valor histórico está debidamente recoñecido.

MODALIDADE A

Sitio Arqueo

Un xacemento concreto e a súa xestión: un dolmen, un castro, unha estación de arte rupestre, unha vila romana, un centro de interpretación co seu xacemento.

Exemplo · un dolmen cun centro de interpretación; un castro musealizado

MODALIDADE B

Destino Arqueo

Un territorio con varios xacementos articulados como oferta de visita: unha ruta, unha comarca, un concello ou unha mancomunidade cun relato común e uns mínimos de calidade compartidos.

Exemplo · unha ruta megalítica comarcal; un concello con varios castros visitables

A quen vai dirixida

Deputacións · Concellos · Mancomunidades · Consorcios de turismo · Fundacións · Centros de interpretación · Propietarios de xacementos visitables

O que ARQUEO non é

- Non é un catálogo nin un inventario arqueolóxico.
- Non substitúe a protección legal nin as autorizacións da administración competente.
- Non certifica o valor científico en abstracto: certifica como se coida, como se conta e como se visita.

02

Que avalía: catro eixos

Catro eixos, comúns ás dúas modalidades. Cada eixo descomponse en ítems concretos que se puntúan de 0 a 4 sobre evidencias: documentos, fotografías, datos de visita e a comprobación in situ da auditoría.

1

Tesouro

Que ten o sitio e canto se sabe del.

- Investigación publicada e documentación dispoñible
- Singularidade e recoñecemento científico
- Figura de protección legal e delimitación
- Relación con outros sitios do territorio

2

Relato

Como se conta e a quen.

- Rigor dos contidos e fontes
- Sinalética, paneis e materiais de interpretación
- Mediación: visitas guiadas, actividades, público escolar
- Accesibilidade do discurso: idiomas, lectura fácil, públicos distintos

3

Coidado

Como se conserva e quen o vixía.

- Estado de conservación das estruturas
- Plan de mantemento e seguimento periódico
- Control de riscos: erosión, vexetación, vandalismo, visita
- Capacidade de reacción ante un dano

4

Experiencia

Como se visita.

- Acceso, aparcadoiro, horarios e información previa
- Atención ao visitante e servizos
- Seguridade e accesibilidade física
- Satisfacción e datos de visita

A puntuación global determina o nivel. Cada eixo ten ademais un mínimo propio: unha puntuación alta nun eixo non compensa un eixo deficiente.

03

Como se certifica

Cinco pasos, do diagnóstico á entrega do selo. O proceso comeza situando o sitio respecto á norma.

1 Diagnóstico

Cuestionario de ítems verificables e informe de posicionamento con nivel estimado.

2 Auditoría

Visita técnica de arqueóloga e técnica de turismo. Evidencias, entrevistas, visita.

3 Decisión

Comisión de avaliación con experta externa. Informe por eixos, certifíquese ou non.

4 Selo e placa

Nivel acadado, placa con QR de verificación e uso da marca ARQUEO.

5 Seguimento

Autochequeo anual e renovación con auditoría aos tres anos.

DURACIÓN DO PROCESO **uns dous meses**

Despois, o ciclo de seguimento:

ANO 0	ANO 1	ANO 2	ANO 3
Certificación	Autochequeo	Autochequeo	Renovación

Quen intervén

A entidade responsable

Achega a documentación, cobre o cuestionario e acompaña a visita técnica.

O equipo auditor de Observer

Unha arqueóloga e unha técnica de turismo. Revisan as evidencias, fan a visita e redactan o informe por eixos coas recomendacións.

A comisión de avaliación

Decide o nivel a partir do informe. Inclúe, polo menos, unha persoa experta externa a Observer e é independente do equipo comercial. A entidade pode recorrer a decisión.

O informe de auditoría entrégase sempre, con ou sen certificación. Un sitio pode subir de nivel na renovación.

04

O selo

A mesma placa nos tres niveis; cambia a cor e a mención. O código QR leva a unha ficha pública que calquera visitante pode consultar.

Placa

De exterior, para o acceso ou o centro de recepción. Nome do sitio, nivel e QR de verificación.

Chapa anual

Disco co ano en vigor, que se renova tras cada autochequeo anual. Indica que o selo está activo.

Selo dixital

Para web, redes e materiais do destino, co mesmo deseño e ligazón á ficha pública.

NIVEL 1

Certificado

Cumpre os mínimos de todos os eixos. Punto de entrada ao sistema.

NIVEL 2

Prata

Puntuación global alta, sen ningún eixo por debaixo do mínimo.

NIVEL 3

Ouro

Excelencia nos catro eixos. Referencia para outros sitios.

O nivel depende da puntuación global e de non ter ningún eixo por debaixo do seu mínimo. Pódese subir de nivel na renovación.

05

Para que serve

Recoñecemento, un plan e promoción: tres cousas para tres persoas distintas dentro da mesma entidade.

PARA QUEN DECIDE

Recoñecemento do traballo feito

Un sitio arqueolóxico acumula anos de investimento público en conservación, musealización e atención ao visitante. O selo é a primeira vez que un terceiro independente avalía ese traballo e o di publicamente. É o que se presenta, o que sae na prensa e o que queda na placa.

PARA QUEN XESTIONA

Un plan para os seguintes anos

O informe de auditoría é unha folla de ruta priorizada, con criterios externos e comparables. Serve para ordenar as actuacións, para pedir orzamento con argumentos que non son só propios e para acreditar os resultados de investimentos xa realizados.

PARA O DESTINO

Un lugar nun mapa

O sitio deixa de ser un punto illado e pasa a formar parte dunha oferta recoñecible de turismo arqueolóxico, con criterios comúns aos demais sitios certificados. Na modalidade Destino Arqueo, ese mapa é a propia ruta.

Alcance

A certificación non substitúe a investigación nin a conservación: acredita a calidade do que xa existe e indica como melloralo. Un sitio certificado está mellor preparado para recibir visitantes e conta cunha marca, unha ficha pública e unha rede desde as que promocionarse. Observer acompaña esa promoción cos seus medios e, se a entidade o desexa, con contidos e materiais propios para o destino.

CONTACTO

Falemos do seu patrimonio.

Unha primeira conversa para coñecer o xacemento ou o territorio, resolver dúbidas sobre o proceso e valorar xuntos o camiño máis axeitado.

Observer® TurismoCientífico

Edificio FEUGA · Campus Sur
Rúa Lope Gómez de Marzoa, s/n
15706 Santiago de Compostela (A Coruña)

+34 881 97 96 30
director@observersciencetourism.com
www.observersciencetourism.com